

CDA

Statenfractie Fryslân Steatefraksje Fryslân

Het streekplan, stille armoede, een nieuw plan voor het openbaar vervoer in Fryslân... Aan grote, belangrijke onderwerpen is in 2006 geen gebrek. In dit jaarverslag kunt u lezen hoe de CDA Statenfractie Fryslân met deze en andere onderwerpen is omgegaan. •

Verkiezingen 2007

Ook al lijken de Provinciale Statenverkiezingen op 7 maart 2007 nog heel ver weg, de voorbereidingen daarvoor zijn al in volle gang. In september wordt CDA Statenlid Sjoerd Galema door de leden gekozen als lijsttrekker voor het CDA Fryslân. Daarnaast wordt er hard gewerkt aan het samenstellen van een kandidatenlijst, het verkiezingsprogramma en de verkiezingscampagne. •

Een sterk provinciebestuur

Samenwerking tussen gemeenten moet van onderop komen. Dat is, sinds de start van de discussie over de **bestuurskracht van gemeenten**, het standpunt van het CDA. Ook bij de bespreking van de vervolgaanpak van het project 'versterking bestuurlijke organisatie Friese Gemeenten' benadrukt het CDA deze mening: géén gedwongen gemeentelijke herindeling.

Het CDA vindt dat de **provinciale organisatie** veel efficiënter kan en moet. Daarom vroeg het CDA tijdens de Statenvergadering op 9 november 2005, samen met de VVD en de PvdA, om in 2010 €10 miljoen te bezuinigen op de bedrijfsvoering van de provincie Fryslân. In 2006 wordt de nota 'Kleiner maar beter' opgesteld, waarin wordt aangegeven hoe de provincie € 10 miljoen kan bezuinigen. Het CDA is daar blij mee, maar maakt zich nog wel zorgen over het uitblijven van een vacaturestop.

Alle door het CDA (mede) ingediende moties en amendementen bij de behandeling van de **Begroting 2007** zijn aangenomen. Zo komt er geen verdere verhoging van de motorrijtuigenbelasting en is er voor de komende vier jaar € 400.000 extra beschikbaar gesteld voor de waterrecreatiebranche.

Het CDA heeft in Den Haag met succes gelobbyd voor het verhogen van de **financiële bijdrage voor de noordelijke regio**. De bijdrage wordt verhoogd met € 55 miljoen, waarmee het totale bedrag op € 237 miljoen komt. In eerste instantie was er slechts sprake van een bijdrage van € 84 miljoen voor de noordelijke regio. Het geld is bestemd voor duurzame regionale economische ontwikkeling, concurrentievermogen en werkgelegenheid.

Het CDA houdt zich daarnaast ook bezig met **SNN** en **deregulering**. •

Veilig Fryslân

De regie over de **ambulancezorg** dreigt uit provinciale handen te raken en overgeheveld te worden naar de zorgverze-

JAARVERSLAG 2006

De CDA Statenfractie Fryslân in december 2006.

keraars. Omdat zorgverzekeraars niet publiekelijk gecontroleerd worden, maakt de CDA Statenfractie Fryslân zich daar zorgen over. Daarom doet het CDA een klemmend beroep op de Tweede Kamerfracties om de bestuurlijke regie over de ambulancezorg bij de provincies te houden.

Andere punten van aandacht zijn de **sociale veiligheid** en de **SAR-helicopters**. •

Bereikbaar Fryslân

In maart wordt het **Provinciaal verkeer- en vervoerplan 2006** vastgesteld; ook het CDA stemt in met dit plan. In het nieuwe PVVP wordt een nieuw OV-systeem voor de provincie vastgesteld. Dit nieuwe OV systeem is opgesteld om de rijksbezuinigingen van € 3 miljoen op het openbaar vervoer op te vangen. Bij het nieuwe OV-systeem is veel OV waar veel reizigers zijn, en weinig OV waar weinig reizigers zijn. Het CDA heeft zich met succes ingezet voor o.a. een uniform tariefbeleid, goede aansluitingen, minimale wachttijden en voorkomen dat er lege bussen rijden. In 2007 zal de nieuwe regeling optimaal draaien.

De CDA Statenfractie is niet blij met de nieuwe **NS dienstregeling**. Fryslân krijgt weliswaar een extra stoptrein, maar dat gaat ten koste van de bestaande intercity. De reistijd naar de Randstad neemt daardoor toe en bovendien moet daarvoor twee keer worden overgestapt. Samen met de andere provincies die hetzelfde lot ondergaan zet het CDA een sterke lobby op richting de Tweede Kamer, die over de invoering van deze dienstregeling instemmingsrecht heeft. Ook bij het vaststellen van het Provinciaal verkeer- en vervoerplan 2006 zet het CDA zich in voor een betere dienstregeling.

Op 17 mei stemt het CDA in met het tracé van de **Centrale As**. De Centrale As is het grootste Friese wegenproject ooit. Het plan houdt in dat de N356/N913 Dokkum-Veenwouden-Burgum-Nijega/Garyp een autoweg wordt waar men 100 km/uur mag rijden. Daarmee wordt Noordoost Fryslân beter bereikbaar, leefbaarder, veiliger en economisch sterker. Het CDA pleit er met succes voor dat de aanleg van de Centrale As niet het einde is voor de betrokken (boeren)bedrijven. Om de veiligheid te vergroten en de kosten te drukken pleit het CDA ook voor het direct dubbelbaans aanleggen van de Centrale As.

Het CDA stemt in mei in het regioadvies over de Rijksweg N31 **Haak om Leeuwarden**. Het CDA vindt dat er nog wel een aantal zorgpunten zijn. Het is bijvoorbeeld belangrijk dat er een directe, veilige en snelle aansluiting met de Noordwesttangent komt. Verder moet de geluids-overlast bij Marssum en Wirdum niet erger worden dan de huidige overlast, en moeten de bestaande, kleine verbindingswegen op het zelfde niveau blijven bestaan.

Een **snelle verbinding met het Noorden** in de vorm van een hogesnelheidstrein krijgt een serieuze kans in de Tweede Kamer. Dat zegt Maxime Verhagen, de fractievoorzitter van het CDA in de Tweede Kamer, tijdens het Zuiderzeelijnprotest in Den Haag in mei 2006. De CDA Statenfractie Fryslân, die steeds heeft ingezet op een snelle verbinding met het Noorden, is blij met deze uitspraak. De Tweede Kamer zal uiteindelijk moeten beslissen.

Andere aandachtspunten zijn de **rotonde bij Joure**, de **brug bij Blauwverlaat** en **Echtenerbrug**.

Fryslân waterrijk

Water is een belangrijk thema in 2006. Er is een uitgebreide discussie over de oevers- en kadenproblematiek. Het voorstel van het CDA om daarbij te zorgen voor een balans tussen zowel veiligheid en multifunctionaliteit als tussen natuur en recreatie wordt door het college overgenomen. Daarnaast wordt onder andere ook gesproken over een nieuw Waterhuishoudingsplan en de Watervisie Lauwersmeergebied.

Er wordt voorgesteld om het peilbeleid van het Friese **veenweidegebied** te heroverwegen. Daarbij is het verhogen van het peil een mogelijke oplossing voor het verzakken van de grond. Volgens het CDA is dat echter geen structurele oplossing, maar alleen een maatregel. Samen met de PvdA, FNP en VVD dient het CDA met succes een motie in met het verzoek om, voordat een volgende stap wordt gezet, eerst een onderzoek naar het peilbeleid te doen. In dat onderzoek moeten zowel de infrastructuur en de landbouw als de weidevogels en de huizenbezitters worden meegenomen. De uitkomsten van dit onderzoek zullen in het 3e Waterhuishoudingsplan worden verwerkt.

Er moeten **visvriendelijke gemalen** in Fryslân komen. Jaarlijks wordt een grote hoeveelheid vis, waaronder beschermde vissoorten, door de draaiende schroeven van maalpompen in stukjes gehakt. Het CDA vindt dat er bij vervanging of renovatie van gemalen geleidingssystemen moeten worden aangelegd, waarmee vissen veilig door het maal kunnen komen.

De CDA Statenfractie Fryslân is blij dat in 2007 defini-

tief wordt gestart met het uitdiepen van de **vaargeul in de Waddenzee bij Harlingen**. Het CDA heeft hier hard voor gelobbyd. De vaargeul is van groot economisch belang voor Harlingen en voor de economische versterking van de Westergozone, maar is op dit moment niet diep genoeg voor volgeladen schepen.

De CDA Statenfractie zet zich in voor het opwaarderen van het **Van Harinxmakanaal** tot CEMT-klasse Va, zodat er meer mogelijkheden voor met name de beroepsvaart komen.

Andere punten van aandacht zijn de **vuilwatertanks** en de waterwinning bij **Terwisscha**.

Genieten in Fryslân

Ondanks protesten mogen ge-registreerde aaisikers tot 1 april 2006 toch het veld in om te **aaisykjen**. Dat besluit de rechtbank in Leeuwarden. Het CDA, dat zich in 2005 samen met de andere fracties al had uitgesproken voor het aaisykjen, is blij met deze uitspraak. De gezonde en rijke traditie van het aaisykjen moet, binnen het kader van verantwoorde weidevogelzorg, behouden blijven.

Het CDA houdt zich verder bezig met **recreatie en toerisme**: daarvoor wordt € 400.000,- extra beschikbaar gesteld.

Natuurlijk Fryslân

De **zoutwinning in Noordwest Fryslân** en de gevolgen hiervan houden de gemoederen in deze streek al tal van jaren bezig. Uit een onafhankelijk onderzoek, dat op initiatief van het CDA is uitgevoerd, blijkt dat de negatieve effecten voor de streek, vooral schade aan gebouwen en agrarisch grondgebruik, groter zijn dan eerst werd aangenomen. Ook zijn de voorgestelde herstelmaatregelen rond de waterhuishouding niet toereikend. Het CDA vindt dat de streek geen schade van de winning mag ondervinden. Hoogwaardige landbouw en teelten moeten naast de zoutwinning kunnen blijven bestaan. Als dat niet kan, dan vindt het CDA dat de zoutwinning moet stoppen.

Het CDA stelt voor om **zout te winnen in de Waddenzee** onder de vaargeul naar Harlingen. Dit voorstel kan echter niet op een meerderheid rekenen. Zoutwinning in de Waddenzee zal de werkgelegenheid in Noordwest Fryslân behouden, wat vooral belangrijk is als Frisia Zout BV moet stoppen met de zoutwinning in Noordwest Fryslân. Daarnaast zal zoutwinning in de Waddenzee de toenemende zeespiegelstijging tegenwerken. De CDA Statenfractie zal daarom blijven inzetten op zoutwinning onder de Waddenzee.

De CDA Statenfractie Fryslân vindt dat de regelgeving omtrent het **ganzenedooqbeleid** te ver doorschiet. Het CDA is voorstander van een beperkt ganzenedooqbeleid, maar vindt wel dat dit beleid op bepaalde plaatsen uit de hand begint te lopen. Wanneer blijkt dat de boeren en de burgers moeten wijken vanwege de mogelijke aanwezigheid van ganzen, gaat dit het CDA écht te ver. De CDA Statenfractie Fryslân is van mening dat als er niet tijdig wordt ingegrepen, dit probleem niet meer beheersbaar is. Zij gaat daarom samen met de CDA Tweede Kamerfractie en de Europarlementariërs na of de Europese regelgeving niet strenger dan nodig wordt uitgevoerd.

nanciële middelen zo beperkt zijn dat zij materieel, cultureel en/of sociaal uitgesloten zijn van de minimaal aanvaardbare levenspatronen in Nederland, dan wel in Fryslân. Het voorstel zal in januari 2007 worden behandeld in Provinciale Staten.

In een open brief vragen de CDA Statenfractie en het CDA Fryslân aan de kabinetsleden en de Tweede Kamerfractie

Het aantal **weidevogels** in onze provincie, waaronder de grutto's, daalt in een schrikbarend tempo. De huidige aanpak om het aantal weidevogels op peil te houden staat onder druk. Het CDA vindt dat er een integrale aanpak nodig is: een combinatie van alle mogelijke maatregelen die in een gebied een positief effect kunnen hebben op het aantal grutto's.

De CDA Statenfractie is het niet eens met het besluit om de **Milieukwaliteit Electriciteits Productieregeling (MEP)** met ingang van augustus 2006 in te trekken, en doet daarom een beroep op minister Wijn van economische zaken, om het besluit te heroverwegen. Het abrupt stopzetten van de regeling heeft negatieve gevolgen voor tientallen projecten gericht op biobrandstoffen, biogassen en windenergie. Veel van die projecten zijn al in een vergevorderd stadium van voorbereiding. Voor een aantal projecten leidt het op nul stellen van de MEP-subsidie zelfs tot stopzetten van deze projecten. Diverse initiatieven lijden hierdoor financiële en dus economische schade. De intrekking wordt voor een groot deel teruggedraaid.

Andere aandachtspunten zijn **duurzaamheid**, het **ILG**, het **Waddengas**, **ecologische verbindingzones** en de **nationale landschappen**.

CDA Eerste Kamerlid Hannie van Leeuwen aan het woord tijdens de discussiebijeenkomst over stille armoede.

van het CDA om een **specifiek generaal pardon**. De groep asielzoekers die onder de 'oude wet' asiel in Nederland hebben aangevraagd, en die nog geen finaal besluit hebben ontvangen, moeten per 1 juli 2006 een A-status kunnen krijgen. Voorwaarde is wel dat de betrokkenen zich niet schuldig hebben gemaakt aan criminaliteit of schending van mensenrechten. Het CDA in Fryslân vraagt daarnaast ook aandacht voor de grote groep AMA's die binnenkort uit de AZC's gezet zal worden, omdat zij de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt.

Het CDA vindt dat er meer aandacht moet komen voor de **achterstandswijken** in Fryslân. Het CDA wil een deel van het budget voor het herstructureren en herontwikkelen van de Friese woningvoorraad beschikbaar stellen voor het opknappen van achterstandswijken, en vindt dat onderzocht moet worden hoeveel achterstandswijken er in Fryslân zijn. Gedeputeerde Staten hebben toegezegd dit te onderzoeken.

De CDA Statenfractie vindt dat het **Maatschappelijk Activeringswerk (MAW)** moet kunnen rekenen op een vaste basissubsidie. Met een basissubsidie kan een organisatie, waar veel vrijwilligerswerk aan is verbonden, samen met allerlei maatschappelijke en levensbeschouwelijke partners projecten ontwikkelen en zo in aanmerking komen voor een projectsubsidie uit het Sociaal Investeringsfonds (SIF). Dat geeft het CDA aan bij de discussie over het SIF en de relatie met het MAW.

Daarnaast werkt het CDA ook aan de **gehandicapten-sport**, de **Jeugdzorg**, **mantelzorg** en **Vrouwenopvang**.

Welvarend Fryslân

In 2005 zijn Provinciale Staten akkoord gegaan met de Falconconstructie: het belenen van de **NUON-aandelen** van de provincie. Hiermee kan in acht jaar tijd € 540 miljoen gebruikt worden voor Fryslân, en is er ook nog een potje van € 150 miljoen op elk gewenst moment beschikbaar. Hoewel de Falconconstructie is goedgekeurd door de regering in Den Haag, is het splitsen van de energiebedrijven en het verkopen van de aandelen nog niet mogelijk. Het CDA geeft er daarom de voorkeur aan, net als de andere fracties, om deze constructie nog niet te benutten voor de begroting voor 2007.

Er wordt gewerkt aan betere samenwerking tussen bedrijven in de **Westergozone**. Het CDA zet zich er met succes voor in dat de Westergozone evenveel financiële middelen krijgt als de A7 zone.

Andere aandachtsgebieden zijn de **werkgelegenheid** in Fryslân, **wonen** in Fryslân, het **MKB**, **Sportstad Heerenveen**, de **Lemsterbaai** en het **A7-convenant**.

Leefbaar Fryslân

Tijdens een discussiebijeenkomst over **stille armoede** in januari geeft het CDA aan geld beschikbaar te willen stellen voor de stille armoede in Fryslân, ondanks het feit dat armoedebeleid geen taak is van de Provincie. Het CDA ziet juist wel een taak voor de provincie. Dat resulteert in december in een voorstel om jaarlijks € 1 miljoen in te stellen voor het bestrijden van de (stille) armoede in Fryslân. Het CDA hoopt met dit armoedefonds die huishoudens te helpen waarvan de fi-

Levendig Fryslân

Op grond van het in 2004 door Nederland goedgekeurde **Europese Kaderverdrag** zou er jaarlijks ongeveer € 25 miljoen beschikbaar kunnen zijn voor Fryslân. Met de goedkeuring van het verdrag heeft Nederland de Friezen erkend als de enige nationale minderheid in Nederland. Nederland is daardoor verplicht tot het bewaren, in stand houden en ontwikkelen van de Friese taal, traditie, godsdienst en cultuur. De overheid moet daarvoor financiële middelen beschikbaar stellen.

De CDA Statenfractie maakt zich hard voor een brede uitvoering van het verdrag.

Na jaren discussiëren, is de kogel door de kerk: er komt een **nieuw Fries Museum** op het Zaailand in Leeuwarden. Met een kleine meerderheid wordt het voorstel aangenomen. De CDA Statenfractie heeft na een moeilijke worsteling uiteindelijk niet met het voorstel kunnen instemmen, omdat er nog teveel onduidelijkheid is over de financiële risico's. Het CDA gunt Leeuwarden en het Fries Museum deze kans echter wel, en vindt ook dat er een nieuw depot moet komen.

De **Friese taal** is een belangrijk onderwerp in 2006. Het CDA zet zich in voor een **Friestalige Donald Duck**; meerdere organisaties willen de mogelijkheden daarvoor onderzoeken. Samen met de FNP en PvdA stelt het

CDA met succes voor om een **Fries rugzakje taal** beschikbaar te stellen voor ouders die hun pasgeboren kinderen op het gemeentehuis aangeven. Alle nieuwe inwoners van Fryslân krijgen een Fries welkomstpakket. Verder krijgen alle **Friese wateren** een Friese naam. Dit was al in 1985 besloten, op voorstel van het CDA, maar het wordt nu pas uitgevoerd. Het CDA vindt bovendien dat de positie van het Fries een belangrijke rol en aandacht moet krijgen bij het tot stand komen van een **nieuw kabinet**. In december wordt daarom, op initiatief van het CDA, statenbreed besloten om daarover een brief te schrijven aan de informateur. In deze brief geven de Friese Staten ook aan dat de bevoegdheid op het gebied van de Friese taal en cultuur bij de provincie Fryslân moet komen te liggen.

Er moet meer geld komen voor de **Friese sport en sporttalenten**. De moties die het CDA daarover indient, krijgen brede steun van Provinciale Staten. Daardoor wordt er in 2007 in totaal € 70.000,- beschikbaar gesteld voor Sport Fryslân en een deskundige begeleiding van sporttalenten in Fryslân.

Andere punten van aandacht zijn de **Fryske Kanon** en de **Friezentsjerke**.

Leergierig Fryslân

Fryslân heeft meerdere goede HBO-instellingen, maar geen eigen **Friese Universiteit**. Het CDA doet onderzoek naar de mogelijkheden daarvoor.

Naar aanleiding van de **onderwijsachterstanden** in Fryslân wordt de in november de Nota Boppeslach behandeld. Deze nota gaat over het opstellen van een integraal taalbeleid, het verbeteren van de kwaliteit van leerkrachten in met name het Fries basisonderwijs en het verbeteren van het maatwerk in de combinatie tussen onderwijs en leerlingenzorg. Er is grote behoefte aan een dergelijk regionaal onderwijsbeleid. Het CDA zet zich daarbij met succes in voor meer mogelijkheden voor creatieve plannen op het gebied van Frysk in het Voortgezet Onderwijs.

Het CDA houdt zich daarnaast ook bezig met het **keniscentrum landbouw**.

Ruimte in Fryslân

Na bijna vier jaar werken wordt het **Streekplan** voor Fryslân voor de komende tien jaar vastgesteld. Het CDA heeft, om tot een goed Streekplan te komen, meerdere thema-avonden over het Ontwerp Streekplan georganiseerd. De reacties zijn door het CDA meegenomen in de verdere behandeling van het plan. Het CDA heeft met succes een aantal wijzigingen in het Streekplan gebracht: de fractie heeft zich ingezet voor een gezond evenwicht tussen bedrijvigheid en natuur en voor goede ontwikkelingsmogelijkheden voor Fryslân. Allerlei beperkingen in de vorm van dwingend cijfers zijn minder zwaar geworden, waardoor het Streekplan meer kansen biedt.

De CDA Statenfractie Fryslân vindt dat er **plattelandswoningen** in het landelijke gebied van Fryslân moeten komen: woningen waarvoor dezelfde normen gelden als voor bedrijfs-woningen. Wanneer een agrarisch bedrijf ophoudt met bestaan en enkel een woonhuis wordt, vervalt de bedrijfsfunctie. Dat kan voor omliggende bedrijven voor problemen zorgen, doordat de wet- en regelgeving rond woonhuizen anders is dan die rond bedrijven. Door van de woningen in het landelijk gebied plattelandswoningen te maken, blijft de mogelijkheid tot uitbreiding van activiteiten in dat gebied bestaan.

De CDA Statenfractie Fryslân is tegen de **opslag van kernafval** in Fryslân zoals dat vandaag de dag gebeurt, maar wil de deur open houden voor nieuwe energietechnieken waarbij geen afval vrijkomt. Het CDA wil daarom niet dat in het Streekplan wordt vastgelegd dat er geen kerncentrales in Fryslân mogen worden gevestigd. Wanneer er nieuwe technieken worden ontdekt waarbij geen afval vrijkomt, dan wil het CDA opnieuw kunnen bekijken wat het beste is voor Fryslân. Er is echter geen meerderheid voor dit standpunt te vinden.

Meer informatie

Dit jaarverslag is geschreven door de CDA Statenfractie Fryslân. Voor meer informatie: www.cda-fryslan.nl. U kunt ons ook via de mail of telefoon bereiken: cda@sis.fryslan.nl of (058) 292 58 02.